

[Thorkil Kristensen.]

vil se en betydelig stigning i det samlede statsbudget, skønt folkepensionen ikke virker med sin fulde vægt i dette år.

Hvad angår resultatet for statsfinanserne, er det meget svært nu at sige noget om, hvordan det virkelig vil blive, om det vil komme til at ligne det beløb på 373 mill. kr., der nu står opført som overskud, eller det vil afvige betydeligt derfra.

Der er imidlertid én ting, man kan sige med sikkerhed, og det er, at får vi betydelige finansielle problemer i 1957-58, hvad vi altså ikke ved, så er det så meget mere sikkert, at vi får det i 1958-59, hvis der da ikke sker helt mærkelige ting, der ændrer billedet. I 1958-59 er det jo nemlig, at folkepensionen begynder at virke med sin fulde vægt. I 1957-58 virker denne nye lov paradoksalt nok til en forbedring af statsfinanserne, idet den indtægt, man får gennem folkepensionsbidraget, er større end det forskud, man skal udbetale i refusion for et halvt år til kommunerne i samme finansår. Men anderledes bliver billedet fra 1958-59, når folkepensionsudgifterne falder med deres fulde vægt, og når — som det ser ud i øjeblikket — de besparelser, hvormed man havde tænkt sig at dække en del af udgifterne, ikke, i hvert fald ikke endnu, er skaffet til veje. Det er derfor, som vi har sagt det i venstres finans- eller spareplan, som vi afleverede i finansudvalget i september, fra 1958-59, at de egentlige langtidsproblemer, de egentlige tunge problemer i vor finanspolitik, begynder at melde sig. At det er langtidsproblemer, fremgår af, at folkepensionsloven er en permanent lov, og at der ikke er skaffet langtidsbesparelser svarende til dens merudgifter, besparelser, som man kan regne med i årene fremover.

At vi allerede har et langtidsproblem i selve statsfinanserne, fremgår også af den højtærede finansministers fremsættelsestale, idet han dér understregede, at man atter i det kommende år har holdt igen på de offentlige anlægsudgifter, har udsat ting, som egentlig trængte til at blive gennemført. Det har vi nu gjort så tit i de senere år, og derved skubber vi vanskelighederne frem foran os, og det giver dem langtidskarakter. Men når det er et langtidsproblem, hænger det navnlig sammen med, at de økonomiske vanskeligheder, som har

været baggrunden for de sidste 10 års overbudgetteringspolitik, efterhånden mere og mere viser sig at være langtidsproblemer. Jeg husker endnu sommeren 1954, da den daværende højtærede forsvarsminister forelagde planerne om visse nedskæringer af de militære udgifter — hovedsagelig på anlægs- og anskaffelsesbudgettet — at da blev det fra regeringens side anført som en begrundelse for dette, at man anså de daværende valutavanskeligheder for at være af forbigående karakter. Det er der næppe nogen der tør sige mere, navnlig efter at samordningsudvalget i sommer har afgivet sin interessante betænkning.

Jeg skal ikke mindst med baggrund i denne betænkning, men også med baggrund i, hvad vi alle sammen ved, og hvad der for nylig er påpeget i en interessant rapport fra OEEC om de nordiske lande, sige et par ting om de tre store og desværre langtidsbetonede problemer, som i dag præger dansk økonomi, og som er den almindelige baggrund for den finanspolitik, vi må føre.

Det første er investeringsproblemet. Vi har nu haft valutavanskeligheder i så mange år, og vi har så tit måttet løse disse vanskeligheder delvis ved kreditindskrænkning, at valutaproblemet, om jeg så må sige, er blevet transformeret til et investeringsproblem. Vi har klaret vore akutte vanskeligheder gang på gang delvis ved at nedskære forbruget, men delvis desværre også ved at nedskære investeringerne; herefter står vi med disse manglende investeringer, som hæmmer landets produktive udvikling, og som uden tvivl er en af årsagerne til, at produktionen her i landet er steget langsommere i de senere år end i de fleste andre vesteuropæiske lande. Dette fremgår klart af samordningsudvalgets betænkning, som jeg nævnte før, og det fremgår også af den rapport fra OEEC, som jeg ligeledes nævnte, og da det ser ud til, at det vil være sådan i en række år fremover, må vi være forberedt på, at de vanskeligheder, vi har haft at kæmpe med i vor finanspolitik, kommer vi ikke foreløbig til at tage afsked med.

Der er imidlertid et andet problem, som jeg vil fremhæve, og det så meget mere, som jeg ikke synes, at den højtærede finansminister har taget det op på samme måde, som jeg erkender at han har taget investeringsproblemet op i sin tale. Jeg tænker